

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Necessitas salutis proximi non extrema.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

§. II. Quando concurrunt Bona spiritualia Proximi cum nostris temporalibus, vel spiritualibus.

1. Proest proximus tripliciter indigere tuo auxilio in spiritualibus. Primò extremè quoddam solum, quando ille damnatur, te non auxiliante: Vt si Infans exultat, moriturus esset sine Baptismo, quem tu solus conferre posses. Nam si alius sit, qui succurrere possit, ac velit, vel si adhuc te succurrente, non es certus moraliter proximum esse salvandum: non est is certè dicendus extremè tuo auxilio indigere. Secundò graviter; Quod est, quando aliquod malum in spiritualibus grave proximus incurreret, à quo posset ex se, sed cum magno conatu effugere. Tertio leviter; Quod est, quando cum parvo labore se à dicto malo posset quis liberare.

Necessitas salutis Proximi non extrema.

2. His declaratis, Certum mihi, vel saltem satis probabile est, extra necessitatem proximi extremam (nam si exultat, mox dispartimus) necinem, qui non sit Pastor, cum periculo propriæ vitæ, vel gravi jactura honoris, vel fortunarum, vel rerum spiritualium teneri gravi, multò minus levi necessitati proximi privati succurrere in spiritualibus. Ita D. Thom. S. Bonacin. Suar. aliique, quos citat, sequiturque Castr. Pal. tom. 1. trakt. 6. de Char. p. 9. n. 9. Ratio est, quia nimis asperum, & contra Domini nostri suavitatem esset, urgere fidelem ad mittendam vitam, vel cetera notabilia prædicta bona, ob necessitatem, à qua se ipse proximus, licet cum magno conatu, liberare posset. Nam propterea ad meretricem, vel peccatorem convertendum non teneris, quia ipsi per se converti cum suo conatu possunt, additæ Dei gratiæ, quæ pressio est semper. Adde, te non esse certum de eorum conversione. Adde, regulariter esse alios, qui eas conversiones procurant: Nam propterea duæ postremæ rationes, & præsertim incertitudo boni eventus te exculant à professione ad Indos, vel Infideles convertendos.

3. Dixi autem primò (qui non sit Pastor.) Qui enim ex officio tenetur, is profectò non solum extremæ, sed etiam gravi necessitati subditorum occurrere, etiam cum suo vitæ periculo, debet, si moraliter sperat necessitati occurrendum, nec alius sit, qui Pastoris subeat vices sufficienter; id enim, officium, & stipendium, pactumque implicite saltem cum subditis initum, ex iustitia requirit. Hinc tempore pestis Parochus non potest suos deserere, nec officio invitis subditis renuntiare, nisi adit æquè idoneus, qui succedere velit; eundem tamen sub pœna peccati absterreo, ne propter necessitatem unius, mortis se exponat, si ejus vita tota Republica indigeat: nam si tunc se morti exponeret, faceret contra ordinem Charitatis, quæ unum, vel alterum toti communitati debere postponi, merito dicitur.

4. Dixi secundò necessitati proximi privati: Nam in prædictis necessitatibus gravibus Reip. quemlibet teneri cum vitæ periculo eidem Reip. succurrere, docet Suarez de charit. sec. 2. num. 4. idque ex ea ratione, quia probabile est in Rep. graviter laborante, adesse non paucos extremè, quoad salutem animæ periclitantes. Sed quia tunc tota ratio obligationis esset ducta ex obligatione, quam quis habet, cum propriæ vitæ jactura sublevare proximum, extremè in spiritualibus indigentem; de qua re mox num. sequenti dicam: ideo idem hic decerne, quod mox decernemus.

Necessitas salutis Proximi extrema.

5. Difficultas ergo jam est non exigua, An existente extrema ptoximi necessitate, si nimirum certò proximus damnaretur, si tu succurras; tenearis cum tuo temporalis vitæ discrimine succurrere? Temporalis, inquam, nā si tu damnaberis, nec debere, nec posse, nimis est ma-

nifestum; lege nihilominus Ioannem Sanch. d. 10. n. 9. Respondeo ex communiori doctrina te teneri; luvaturamen, ut fecimus §. præcedente, num. 7. & 8. in simili, si præsentia eorundem duorum Doctorum placita hic ad verbum exscribere.

6. Castro Palas loc. cit. n. 3. sic habet: In extrema proximi necessitate debet non solum bona temporalia, sed etiam vitam expendere, si ipsi spes est fore profuturum. Secum D. Thom. 2. 2. d. 26. art. 5. tradunt omnes ejus Expasitores, Cajetanus, Banez Arag. Aliique, Val. Torres, Laca, Azor. Toler. Coninch. Suar. Bonacin. Sotus. Quod est quia præceptum expendendi vitam propriam pro salute proximi in aliquo casu obligat, aliis supervacaneum esset: ergo ad minus obligare debet in casu extrema necessitatis. Hæc ille.

Quod autem in aliquo casu obliget, probaverat n. 1. sibus, rationibus. Primo ex illo Ioan. 14. Hoc est præceptum meum ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. At Christus dilexit, nos, expendendo vitam pro salute nostra, ergo, &c. Secundò ex illo Io. 1. cap. 13. In hoc cognovimus Charitatem Dei, quia ille animam posuit pro nobis, & nos debemus pro fratribus animas ponere. Quod expendens S. Augustinus Idem mandavit. c. 6. dixit: Temporalem vitam suam pro æterna proximi non dubitavit Christus amittere. Tertio, quia bona spiritualia, & maxime æterna, excellentiora, & Deo gratiora sunt quolibet temporalibus bonis: propterea ergo ex charitate huic bono illa præferri debent.

7. Ex dictis infert primò Castro Pal. si scias Petrum, v. g. dormitens esse in mortali: & esse nunc occidendum, unde & damnandum; si potes eum defendere, omnino tenebis, etiam cum tuæ vitæ periculo: debet tamen moraliter esse certus, postea esse à peccato liberandum, secus, non esset extrema necessitas, ut etiam nos diximus num. 1. Infert secundò te obligari, etiam sub vitæ periculo ad baptizandum Infantem filium Patris Christiani, si sit mortui proximus, nec præter te sit alius, qui possit illum baptizare. Dicit (Filium Christiani) nam si sit filius Patris infidelis, qui repugnet, ex alio capite (ait) non obligaris, nempe ex eo, quod probabilis est sententia, quam sequi potes, Filium non posse baptizari parentibus repugnantibus. Infert tertio, si te Confessarium advocet peccator mortui proximus, te obligari, etiam cum vitæ discrimine illum audire, & absolovere, quando es moraliter certus, ipsum non esse elicturum actum Contritionis; quod evenire potest in iudiciis: nam in bene cultis potes presumere eos scire necessitatem contritionis; quare si non eliciant non esse in extrema necessitate. Sicuti potes occidere aggressorem, & nolle eius idem tibi in gratia existentem mortem afferentem excipere, etiam si aggressor esset mortuosus in mortali: quia cum possit ipse te non aggredi, & penitere si peccati, in extrema necessitate, pari modo, non est. Hæc, & similia ex Castro Palao.

8. Iam verò Ioan. Sanchez disp. 10. n. 9. contra sic habet: Unde credendum Soto, & Sa. censentibus neminem cum periculo vitæ teneri Infantem baptizare. Quod docet quoque Arevalo dicens, universos communiter se sentire (Nota, universos, dixit; & tamen Castro Pal. modò à nobis num. 6. adductus pro se dixit itare omnes Expositiones:) aliis semina gravida confecta est secationem pati, ut filius baptizaretur. Et hanc esse probabilem docet Lopez. Et ad secationem non teneri docet Sa. Zambrianus, Antonius Raguzim (licet id debeat fieri post ejus mortem) D. Thomas. Suarez, Paludanus, Sotus, Armilla, D. Amninus, Angelus, Gabriel, Manuale Hispanense; nec tenent scissionem pati, etiam si damnata esset ad mortem, ut notatur Gabriel, Armilla, Sotus.

Nec adversatur D. Thom. 2. 2. quæst. 26. num. 5. dicens, obstrictos esse nos plus proximè animam amore prosequi, quam propriam corpus, id est, vitam. Non intelligi debet, quod quis amore sua conservande vitæ, proximo non præstat consilium patrandi scelus, si ve quod possit ad necē spiritalem ipsius non concurrat, quia tunc amans vitam corporalem æternam perdit, peccato depravati consilij intercedente; at